Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA MACEJA ŠPUNARA [*MACIEJ SZPUNAR*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 7. aprīlī [1]

Lieta C-163/21

AD u.c.
pret
PACCAR Inc,
DAF TRUCKS NV,
DAF Deutschland GmbH

(*Juzgado de lo Mercantil nº 7 de Barcelona* (Barselonas Komerclietu tiesa Nr. 7, Spānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Noteikumi, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par Eiropas Savienības un dalībvalstu konkurences tiesību pārkāpumiem – Aizliegtās vienošanās par cenu noteikšanu un bruto cenu paaugstināšanu kravas automobiļiem Eiropas Ekonomikas zonā – Atbilstošo pierādījumu radīšana *ex novo*, lai skaitliski noteiktu cenu mākslīgu paaugstināšanu un radītos zaudējumus

I. Ievads

1. Direktīvas 2014/104/ES [2] mērķis ir it īpaši saskaņot pierādījumu izprasīšanas noteikumus, īstenojot Eiropas Savienības konkurences tiesības pēc privātas iniciatīvas ("*private enforcement*"). Šajos apstākļos tiesvedībās, kurās tiek izskatītas zaudējumu atlīdzināšanas prasības, pušu spēja faktiski īstenot savas tiesības var būt atkarīga no iespējas piekļūt būtiskiem pierādījumiem. Tomēr šie pierādījumi ne vienmēr ir tās puses rīcībā, kurai ir pierādīšanas pienākums, vai arī šī puse nevar tiem piekļūt [3].

2. Turklāt var izrādīties, ka arī pretējās puses rīcībā nav attiecīgo pierādījumu tā iemesla dēļ, ka šādi pierādījumi iepriekš nepastāvēja. Lai izpildītu šādu pierādījumu izprasīšanas lūgumu, šai pusei tie būtu jārada *ex novo*, apkopojot vai klasificējot tās rīcībā esošu informāciju, zināšanas vai datus.

[1] Oriģinālvaloda – franču.

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (OV 2014, L 349, 1. lpp.).

[3] Skat. Komisijas paziņojuma – Paziņojums par valstu tiesu īstenotu konfidenciālas informācijas aizsardzību tiesvedībā par Eiropas Savienības konkurences tiesību privāttiesisko izpildi (OV 2020, C 242, 1. lpp.) – 9. punktu.

3. Tieši uz šādu situāciju attiecas šis iesniedzējtiesas nolēmums, kas dod Tiesai iespēju precizēt jautājumu par to, vai lietā iesaistītā puse saskaņā ar Direktīvu 2014/104 var pieprasīt, ka pretējai pusei tiek uzdots iesniegt pierādījumus, kas tai jārada *ex novo*.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

4. Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka procedūrā, kas saistīta ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību Savienībā, pēc prasītāja lūguma, kurš iesniedzis argumentētu pamatojumu ar pamatoti pieejamiem faktiem un pierādījumiem, kas ir pietiekami, lai pamatotu tā zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma ticamību, valstu tiesas var atbildētājam vai trešai personai izprasīt būtiskos pierādījumus, kuri ir to rīcībā, ievērojot šajā nodaļā paredzētos nosacījumus. Dalībvalstis nodrošina, ka valstu tiesas pēc atbildētāja pieprasījuma var izprasīt būtiskos pierādījumus arī no prasītāja vai trešās personas.

[..]"

B. Spānijas tiesības

5. Direktīva 2014/104 Spānijas tiesībās transponēta ar 2017. gada 26. maija *Real Decreto-ley 9/2017, por el que se transponen directivas de la Unión Europea en los ámbitos financiero, mercantil y sanitario, y sobre el desplazamiento de trabajadores* (Dekrētlikums 9/2017, ar ko transponē Eiropas Savienības direktīvas finanšu, tirdzniecības un veselības jomā, kā arī par darba ņēmēju norīkošanu darbā) (2017. gada 27. maija *BOE* Nr. 126).

III. Pamatlietas fakti un tiesvedība

6. 2016. gada 19. jūlijā Eiropas Komisija pieņēma Lēmumu C(2016) 4673 *final* par procedūru saskaņā ar [LESD] 101. pantu un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līguma 53. pantu (Lieta AT.39824 – Kravas automobiļi) (OV 2017, C 108, 6. lpp.; turpmāk tekstā – "2016. gada 19. jūlija lēmums"). Šis lēmums bija adresēts tostarp prasītājām pamatlietā – *PACCAR Inc*, *DAF TRUCKS NV* un *DAF Trucks Deutschland GmbH*.

7. Ar šo lēmumu Komisija atzina tādas aizliegtas vienošanās esamību, kurā ir piedalījušies piecpadsmit starptautiski kravas automobiļu ražotāji attiecībā uz divām preču kategorijām, proti, kravas automobiļiem, kuru svars ir no 6 līdz 16 tonnām, un kravas automobiļiem, kas sver vairāk nekā 16 tonnu – gan kravas automobiļiem bez piekabes, gan autovilcējiem.

8. Lai arī iesniedzējtiesa to neprecizē, no 2016. gada 19. jūlija lēmuma izriet, ka atbildētāju pamatlietā LESD 101. panta pārkāpums ir konstatēts laikposmā no 1997. gada 17. janvāra līdz 2011. gada 18. janvārim.

9. 2019. gada 25. martā prasītājas pamatlietā, *AD* u.c., kuras bija nopirkušas kravas automobiļus, kas varēja ietilpt 2016. gada 19. jūlija lēmumā konstatētā pārkāpuma piemērošanas jomā, lūdza saskaņā ar *Ley de Enjuiciamiento Civil* (Civilprocesa kodekss) 283.*bis* pantu piekļuvi atbildētāju

pamatlietā rīcībā esošajiem pierādījumiem. Šajā ziņā tās norāda uz nepieciešamību iegūt noteiktus pierādījumus, lai skaitļos izteiktu cenu mākslīgu palielinājumu, it īpaši, lai salīdzinātu ieteicamās cenas pirms aizliegtās vienošanās noslēgšanas, tās īstenošanas laikā un pēc tās izbeigšanas. Precīzāk, to lūgums attiecas, pirmkārt, uz piekļuvi laikposmā no 1990. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 30. jūnijam saražoto modeļu sarakstam, kurā tie klasificēti pa gadiem un noteiktiem raksturlielumiem, otrkārt, cenām no rūpnīcas (bruto cenas) par katru no šajā sarakstā uzskaitītajiem modeļiem un, treškārt, "*total delivery cost*" par šiem modeļiem.

10. Atbildētājas pamatlietā apstrīdēja šo lūgumu, it īpaši apgalvojot, ka daži pieprasītie dokumenti būtu jāizstrādā *ad hoc*.

11. Uzklausīšanā par iespēju uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu atbildētājas pamatlietā norādīja, ka Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkta minētie pierādījumu izprasīšanas lūgumi nevar attiekties uz pierādījumiem, kas nav pastāvējuši iepriekš. Tādējādi saskaņā ar šo tiesību normu nevar pieprasīt sagatavot pierādījumus, jo saskaņā ar nepieciešamības, samērīguma un mazāka sloga principiem tas varētu nozīmēt pārmērīgu slogu atbildētājam, kas pārsniedz vienkāršu dokumentu izprasīšanu. Prasītājas pamatlietā savukārt aizstāv šīs tiesību normas pretēju interpretāciju.

IV. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu un tiesvedība Tiesā

12. Šajos apstākļos *Juzgado de lo Mercantil nº 7 de Barcelona* (Barselonas Komerclietu tiesa Nr. 7, Spānija) ar 2020. gada 21. februāra lēmumu, kas Tiesā reģistrēts 2021. gada 11. martā, nolēma apturēt tiesvedību un iesniegt Tiesas vērtējumam šādu jautājumu:

"Vai [Direktīvas 2014/104] 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka būtisko pierādījumu izprasīšana attiecas tikai uz atbildētājas puses vai kādas trešās personas rīcībā esošajiem jau pastāvošiem dokumentiem, vai, gluži pretēji, 5. panta 1. punkts ietver arī iespēju izprasīt dokumentus, kuri pusei, kurai adresēts informācijas pieprasījums, ir jārada *ex novo*, apkopojot vai klasificējot tās rīcībā esošu informāciju, zināšanas vai datus?"

13. Rakstveida apsvērumus iesniedza pamatlietas dalībnieki, Spānijas un Nīderlandes valdības, kā arī Komisija. Tiesas sēde netika rīkota.

V. Vērtējums

14. Ar savu vienīgo prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka būtisko pierādījumu izprasīšana attiecas tikai uz atbildētājas puses vai kādas trešās personas rīcībā esošajiem dokumentiem, vai, gluži pretēji, 5. panta 1. punkts ietver arī iespēju izprasīt dokumentus, kas pusei, kurai adresēts informācijas pieprasījums, ir jārada *ex novo*, apkopojot vai klasificējot tās rīcībā esošu informāciju, zināšanas vai datus.

15. Pirms tiks izskatīts šis jautājums, vispirms ir jāpārbauda šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamība un turpinājumā Direktīvas 2014/104 piemērojamība pamatlietā.

A. Par pieņemamību

16. Prasītājas pamatlietā uzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāuzskata par nepieņemamu. Proti, pēc to domām, šis lūgums attiecas uz hipotētisku gadījumu, kurā pārkāpējam dokumenti ir jāizstrādā *ex novo*. Taču šajā lietā, lai pamatlietā izpildītu pierādījumu izprasīšanas lūgumu, šāda izstrāde neesot nepieciešama.

17. Neapstrīdot šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību, atbildētājas pamatlietā norāda, ka Direktīvas 2004/48/EK[4] 6. panta 1. punktā ir atļauts izdot rīkojumu par pretējās puses rīcībā esošu pierādījumu izprasīšanu. Tās atgādina, ka Komisijas skatījumā ar šo tiesību normu lietas pusei var noteikt pienākumu meklēt pierādījumus savā organizācijā, tostarp vēršoties pie juridiskām personām, kuras tā kontrolē[5]. Atbildētājas pamatlietā uzskata, ka tas ir attiecināms arī uz Direktīvu 2014/104. Tomēr tās apgalvo, ka, lai apmierinātu iesniedzējtiesā iesniegto lūgumu, tām esot jārada nevis neesoši dokumentāri pierādījumi, bet informācija *ex novo*.

18. Attiecībā uz šiem diviem argumentiem man ir jānorāda, ka iesniedzējtiesa tikai norāda, ka pierādījumu izprasīšanas lūgums šajā lietā attiecas uz dokumentiem, kas tādi, kā tie ir pieprasīti, *var* iepriekš nepastāvēt un tie būtu jāizstrādā.

19. Tomēr ir jāatgādina, ka jautājumiem, kas attiecas uz Savienības tiesībām, piemēro atbilstības prezumpciju un ka Tiesai principā ir jāsniedz nolēmums.

20. Turklāt LESD 267. pantā minētajā tiesvedībā, tā kā vienīgi iesniedzējtiesa ir kompetenta konstatēt un izvērtēt tajā izskatāmās lietas faktus, principā Tiesas analīzei jāaprobežojas ar apstākļiem, ko iesniedzējtiesa iesniegusi tās vērtēšanai, un tai jāņem vērā situācija, kuru valsts tiesa uzskata par noteiktu, un tai nav saistoši apgalvojumi, ko sniedz viena vai otra pamatlietas puse[6].

21. No tā izriet, ka šis prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

B. Par Direktīvas 2014/104 piemērojamību

22. Jautājums par Direktīvas 2014/104 piemērojamību pamatlietā iesniedzējtiesai, šķiet, nerada šaubas, un attiecīgie lietas dalībnieki tiesvedībā Tiesā to nav apsprieduši. Tomēr izskatīšu šo jautājumu, jo, ņemot vērā dažas neskaidrības saistībā ar pamatlietas apstākļiem, rodas šaubas par šīs direktīvas *ratione materiae* un *ratione temporis* piemērojamību šajā lietā.

1. Par Direktīvas 2014/04 piemērojamību "ratione materiae"

a) Problēmas izklāsts

23. Iesniedzējtiesa norāda, ka pierādījumu izprasīšanas lūgums iesniegts saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 283.*bis* pantu pēc 2016. gada 19. jūlija lēmuma pieņemšanas.

[4] Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV 2004, L 157, 45. lpp.).

[5] Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem (COM(2013) 404 *final*).

[6] Skat. it īpaši spriedumu, 2020. gada 2. aprīlis, *Coty Germany* (C-567/18, EU:C:2020:267, 22. punkts).

24. Šajā ziņā ir jānorāda, ka pēc dažu komentētāju domām Civilprocesa kodeksa 283.*bis* pantā paredzēto pierādījumu izprasīšanas lūgumu var iesniegt arī pirms prasības pēc būtības celšanas [7]. Šajā gadījumā pusei, kas iesniegusi šādu lūgumu, prasība pēc būtības ir jāceļ 20 dienu laikā [8].

25. No šī iesniedzējtiesas nolēmuma skaidri neizriet, ka pierādījumu izprasīšanas lūgums pamatlietā ir iesniegts tiesvedībā, saistībā ar kuru jau bija celta zaudējumu atlīdzināšanas prasība iesniedzējtiesā. No tā tikai izriet, ka prasītājas pamatlietā šī lūguma pamatojumam apgalvoja, ka ir izpildīti visi nosacījumi, kas vajadzīgi, lai saprātīgi izvērtētu zaudējumu atlīdzināšanas prasību ("*acciones de daños que se pretenden ejercitar*") ticamību.

26. Tieši neatsaucoties uz jautājumu par to, vai pierādījumu izprasīšanas lūgums pamatlietā iesniegts tiesvedībā, saistībā ar kuru iesniedzējtiesā jau bija celta zaudējumu atlīdzināšanas prasība, prasītājas pamatlietā norāda, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz procedūru par piekļuvi pierādījumu avotiem.

27. Savukārt Spānijas valdība norāda, ka prasītājas pamatlietā ir cēlušas zaudējumu atlīdzināšanas prasību, pamatojoties uz 2016. gada 19. jūlija lēmumu. Šajā ziņā Komisija norāda, ka, tāsprāt, iesniedzējtiesa vaicā, kā ir jāinterpretē Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkts saistībā ar prasību atlīdzināt konkurences noteikumu pārkāpuma dēļ radītos zaudējumus. Savukārt atbildētājas pamatlietā ne tik nepārprotami norāda, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir iesniegts pēc privātās iniciatīvas saistībā ar tiesvedību par konkurences tiesību īstenošanu, kuras pamatā ir 2016. gada 19. jūlija lēmums. Turklāt savos rakstveida apsvērumos tās atsaucas uz zaudējumu atlīdzināšanas prasību, ko cēlušas prasītājas pamatlietā ("to prasība").

28. Tādējādi, pat ņemot vērā attiecīgo lietas dalībnieku rakstveida apsvērumus, no šī iesniedzējtiesas nolēmuma nevar nepārprotami secināt, ka pierādījumu izprasīšanas lūgums pamatlietā ir iesniegts nevis pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas, bet kopā ar šādu prasību vai pēc tās celšanas.

29. Direktīva 2014/104 1. panta "Priekšmets un darbības joma" 2. punktā ir noteikts, ka šajā direktīvā ir paredzēta konkurences noteikumu izpilde "zaudējumu atlīdzināšanas prasībās, kas celtas valstu tiesās". Šajā ziņā minētās direktīvas 22. panta 2. punktā, kas attiecas uz tādu valsts transponējošo noteikumu piemērošanu laikā, kas nav noteikumi, ar ko transponē šīs direktīvas materiālās tiesību normas, to piemērošanas jomu *ratione temporis* nosaka, atsaucoties uz datumu, kurā valsts tiesā celta zaudējumu atlīdzināšanas prasība [9].

[7] Skat. Marcos, F., "Transposition of the Antitrust Damages Directive into Spanish Law", *Working Paper IE Law School*, 2018, AJ8-241-I, 28. lpp. Atbilstoši šai Spānijas tiesību normai un šī autora viedoklim šķiet, ka runa ir par 20 dienu termiņu no pierādījumu izprasīšanas lūguma saņemšanas dienas.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 283.*bis* panta e) punktu, ja prasība pēc būtības nav celta, valsts tiesa pēc savas ierosmes piespriež pusei, kas iesniegusi pierādījumu izprasīšanas lūgumu, atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un atzīst to par atbildīgu par zaudējumiem, kurus tā ir radījusi personai, pret kuru tika veikti pasākumi.

[9] Saskaņā ar šo tiesību normu "dalībvalsts nodrošina, ka jebkuri valsts pasākumi, kas pieņemti, ievērojot 21. pantu, un kas nav 1. punktā minētie, netiek piemēroti zaudējumu atlīdzināšanas prasībām, kas valsts tiesā celtas pirms 2014. gada 26. decembra".

30. A priori nešķiet, ka šādi definētā Direktīvas 2014/104 piemērošanas jomā ietilpst pierādījumu izprasīšanas lūgumi, kas iesniegti pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas. Daži valstu likumdevēji [10], kā arī daži juridiskās literatūras autori [11], šķiet, šo direktīvu interpretē šādā nozīmē. Tomēr saskaņā ar šo interpretāciju dalībvalstis var ieviest noteikumus par šādiem pierādījumu izprasīšanas lūgumiem. Proti, ar minētās direktīvas 5. panta 8. punktu dalībvalstīm, neskarot tās 5. panta 4. un 7. punktu un 6. pantu, ir atļauts ieviest noteikumus par lielāka daudzuma pierādījumu izprasīšanu.

31. Ņemot vērā šaubas par to, vai iesniedzējtiesā jau ir celta zaudējumu atlīdzināšanas prasība, man ir jāaplūko šo secinājumu iepriekšējā punktā sniegtās interpretācijas pamatotība.

b) Vērtējums

32. Dažās valodu redakcijās [12] Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkta, kura interpretāciju lūdz sniegt iesniedzējtiesa, formulējums ir ne tik šaurs un kategorisks salīdzinājumā ar šīs direktīvas 1. panta 2. punkta formulējumu.

33. Tāpat Direktīvas 2014/104 2. panta 13. punktā lietotais jēdziens "pierādījums" dažās valodu redakcijās [13] ir definēts, atsaucoties uz visiem pierādīšanas līdzekļu veidiem, kas ir pieļaujami "*valsts tiesā, kurā ir celta prasība*", un citās redakcijās [14] tas ir attiecināts uz pierādījumiem, kas tiek pieņemti "*valsts tiesā, kurā ir ierosināta lieta [juridiction nationale saisie]*", neprecizējot, vai runa ir par zaudējumu atlīdzināšanas prasību (mans izcēlums).

34. Vēl svarīgāk, Savienības likumdevēja vēlme neierobežot Direktīvas 2014/104 5. panta piemērošanas jomu ar pierādījumu izprasīšanas lūgumiem, kas iesniegti kopā ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību vai pēc tās iesniegšanas, šķiet, sasaucas ar šīs direktīvas 5. panta 3. punktu un 6. panta 4. punkta b) apakšpunktu.

35. Direktīvas 2014/104 5. panta 3. punktā neizsmeļoši noteikti kritēriji, kas piemērojami, veicot pierādījumu izprasīšanas lūguma samērīguma pārbaudi.

36. Saskaņā ar šo loģiku Direktīvas 2014/104 6. panta 4. punkta b) apakšpunktā, kas attiecas uz konkurences iestādes lietas materiālos iekļautu pierādījumu izprasīšanu, ir atsauce uz šīs direktīvas 5. panta 3. punktu un ir precizēts, ka valstu tiesas, novērtējot informācijas izprasīšanas rīkojuma samērīgumu, saskaņā ar šo pēdējo minēto tiesību normu apsver arī to, vai informācijas izprasīšanas lūgums iesniegts saistībā ar valsts tiesā celtu zaudējumu atlīdzināšanas prasību.

[10] Skat. Malinauskaite, J., Cauffman, C., "The Transposition of the Antitrust Damages Directive in the Small Member States of the EU – A Comparative Perspective", *Journal of European Competition Law & Practice*, 2018, 9. sēj., Nr. 8, 501. lpp.

[11] Skat. Kirst, P., "The temporal scope of the damages directive: a comparative analysis of the applicability of the new rules on competition infringements in Europe", *European Competition Journal*, 2020, 16. sēj., Nr. 1, 113. lpp., un Petr, M., "Czech Republic", Piszcz, A. (red.), *Implementation of the EU Damages Directive in Central and Eastern European Countries*, University of Warsaw Faculty of Management Press, Varšava, 2017, 98. lpp. Šajā nozīmē, bet ar mazāk kategoriskāku nostāju skat. *Rodger*, B. J., Sousa Ferro, M., Marcos, F., "A Panacea for Competition Law Damages Actions in the EU? A Comparative View of the Implementation of the EU Antitrust Damages Directive in sixteen Member States", *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 2019, 26. sēj., Nr. 4, 488. un 489. lpp.

[12] It īpaši angļu un franču valodas redakcijās ir norādīts, ka dalībvalstis nodrošina, lai varētu iesniegt pierādījumu izprasīšanas lūgumu "procedūrā, *kas saistīta* ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību Savienībā" (mans izcēlums), savukārt poļu valodas redakcijā ir atsauce uz "tiesvedību par zaudējumu atlīdzināšanu" ("*w postępowaniu o odszkodowanie*").

[13] It īpaši poļu valodas redakcijā ("*przed sądem krajowym, do którego wpłynęło powództwo*").

[14] It īpaši franču valodas redakcijā.

37. Šajā ziņā Direktīvas 2014/104 22. apsvērumā ir norādīts, ka, lai nodrošinātu, ka tiesības uz atlīdzinājumu tiek efektīvi aizsargātas, nav nepieciešams prasītājam atklāt jebkuru dokumentu, kas saistīts ar LESD 101. vai 102. pantā noteikto procedūru, tikai tāpēc, ka prasītājs "plāno celt prasību par zaudējumu atlīdzināšanu", jo ir ļoti maz ticams, ka šo prasību būs nepieciešams pamatot ar visiem pierādījumiem, kas atrodas ar minēto procedūru saistītās lietas materiālos. Tāpat šīs direktīvas 27. apsvērumā ir atsauce uz [cietušajiem nodrošināto] "pieeju būtiskajiem pierādījumiem, kas tām nepieciešami, lai sagatavotu savas prasības par zaudējumu atlīdzināšanu".

38. No Direktīvas 2014/104 6. panta 4. punkta b) apakšpunkta, lasot to kopsakarā ar šīs direktīvas 22. un 27. apsvērumu, izriet, ka daži ar konkurences iestāžu procedūrām saistīti pierādījumi var tikt paziņoti prasītājam atbilstoši tā pierādījumu izprasīšanas lūgumam, kas iesniegts saskaņā ar šīs direktīvas 6. pantu, ja tas plāno celt zaudējumu atlīdzināšanas prasību. Tas pats būtu attiecināms uz minētās direktīvas 5. pantu.

39. Proti, Savienības likumdevējs nevar izveidot sistēmu, kurā persona, kurai nodarīts kaitējums konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, var iesniegt pierādījumu izprasīšanas lūgumu, neceļot prasību pēc būtības, ja dokumenti ir iekļauti konkurences iestādes lietas materiālos, bet var iesniegt šādu lūgumu tikai saistībā ar šādu prasību, ja šie pierādījumi tajā nav iekļauti. Turklāt tas, ka konkurences iestāde uzsāk procedūru, nepamatotu šādu nošķiršanu. Proti, šajos divos gadījumos, kā tas izriet no Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkta, lai varētu iesniegt pierādījumu izprasīšanas lūgumu, prasītājam ir jāspēj pamatot savas zaudējumu atlīdzināšanas prasības ticamību.

40. Pilnīguma labad piebildīšu, ka, lai arī šajos divos gadījumos ir jābūt saiknei starp pierādījumiem, kas tiek izprasīti, un prasību, ko plāno celt persona, kurai nodarīts kaitējums šī konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, pieprasītajiem pierādījumiem vispirms ir jābūt būtiskiem.

41. Savukārt, šķiet, ka Direktīvā 2014/104 nav noteikts, kādai saiknei tehniski procesuālā līmenī ir jāpastāv starp pierādījumu izprasīšanas lūgumu un zaudējumu atlīdzināšanas prasību (pierādījumu izprasīšanas lūgums kā pasākums tiesvedībā pēc būtības, lūgums, kas tiek izskatīts blakusprocesā, vai pat atsevišķā tiesvedībā).

42. Direktīvā 2014/104 arī nav noteikts laiks, kad valsts tiesā tiek celta zaudējumu atlīdzināšanas prasība.

43. Tādējādi, pat pieņemot, ka Direktīva 2014/104 attiecas tikai uz pierādījumu izprasīšanas lūgumiem, kas iesniegti saistībā ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību, varētu uzskatīt, ka gadījumā, ja zaudējumu atlīdzināšanas prasība ir jāceļ īsā laikā pēc pierādījumu izprasīšanas lūguma iesniegšanas – pretējā gadījumā tiktu piemērotas sankcijas –, saskaņā ar kuru ir tikusi pārbaudīta zaudējumu atlīdzināšanas prasības ticamība, vai, iespējams, īsā laikā pēc šī lūguma saņemšanas, pierādījumu izprasīšanas lūgums ir iesniegts saistībā ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību un/vai nosacīti tiek celta šāda prasība.

c) Diskusija par pretēju interpretāciju un argumenti tās noraidīšanai

44. Direktīvas 2014/104 interpretāciju, kas ir pretēja šo secinājumu 38. punktā sniegtajai, *a priori* varētu atbalstīt.

45. Proti, var apgalvot, ka Direktīva 2014/104 principā neattiecas uz pierādījumu izprasīšanas lūgumiem, kas iesniegti pirms prasības pēc būtības celšanas. Saskaņā ar šo interpretāciju šīs direktīvas 6. panta 4. punkta b) apakšpunkts attiektos tikai uz gadījumiem, kuros valsts likumdevējs saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 8. punktu ir nolēmis ieviest noteikumus par pierādījumu plašāku atklāšanu un, precīzāk, par to, ka pierādījumu izprasīšanas lūgumu drīkst iesniegt pirms prasības pēc būtības celšanas. Ciktāl dalībvalstis var izmantot iespēju ieviest šādus noteikumus, neskarot šīs direktīvas 6. pantu, dalībvalsts nevar atļaut iesniegt pierādījumu izprasīšanas lūgumu *ex ante*, attiecībā uz kuru varētu netikt veikta samērīguma pārbaude, ciktāl šī pārbaude ļauj aizsargāt konkurences noteikumu īstenošanas intereses publiskajā sfērā.

46. Tomēr, pirmkārt, izvērtējot Direktīvas 2014/104 sagatavošanas darbus, šāda interpretācija nevar tikt atbalstīta.

47. Priekšlikumā direktīvai Komisija, atsaucoties uz apspriešanās rezultātiem, norādīja, ka "respondenti atzinīgi novērtēja pieeju, ka pamatprincips ir atlīdzības nodrošināšana un ka attiecīgi nav ierosināti tādi pasākumi kā ASV [..] plašas piemērojamības noteikumi par pierādījumu atklāšanas pieprasīšanu pirmstiesas procesā [("*pre-trial discovery*")]"[15]. No tā neizriet, ka pierādījumus nevarētu izprasīt valsts tiesas uzraudzībā pirms prasības pēc būtības celšanas, ja prasītājs var pierādīt savas zaudējumu atlīdzināšanas prasības ticamību.

48. Vēl svarīgāk, saskaņā ar sagatavošanas darbiem spriedums *Pfleiderer*[16] radīja būtisku neskaidrību par to dokumentu kategorijām, kurus var atklāt, un Direktīvā 2014/104 ir mēģināts novērst šo neskaidrību[17]. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, par kuru ir pasludināts šis spriedums, bija iesniegts saistībā ar procedūru, kurā tika lūgta pilnīga piekļuve valsts konkurences iestādes lietas materiāliem, lai sagatavotu zaudējumu atlīdzināšanas prasību. Šķiet, ka, ņemot vērā vēlmi novērst šo neskaidrību, šajā direktīvā ir minēta iespēja iesniegt pierādījumu izprasīšanas lūgumu, ja tiek plānots celt zaudējumu atlīdzināšanas prasību nevis saskaņā ar minētās direktīvas 5. pantu "Pierādījumu izprasīšana", bet tikai saskaņā ar tās 6. pantu "Konkurences iestādes lietas materiālos iekļautu pierādījumu izprasīšana"[18].

49. Otrkārt, saiknes starp Direktīvas 2014/104 5. un 6. pantu dēļ nevar uzskatīt, ka šīs otrās tiesību normas piemērošanas joma ir plašāka nekā pirmās minētās tiesību normas piemērošanas joma. Proti, pirmām kārtām, šīs direktīvas 6. pantu piemēro "zaudējumu atlīdzināšanas prasību nolūkā" "papildus [tās] 5. pantam"[19]. Otrām kārtām, valstu tiesas veic pierādījumu izprasīšanas lūguma samērīguma pārbaudi saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 3. punktu. Taču, tā kā atbilstoši šīs direktīvas 6. pantam valstu tiesām ir jāņem vērā jautājums par to, ka lūgums ir iesniegts saistībā ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību ("valstu tiesas [..] apsver arī"), attiecīgā gadījumā šo

[15] Skat. arī Komisijas dienestu dokumentu par zaudējumu atlīdzināšanas prasībām, kas celtas saistībā ar Savienības konkurences noteikumu pārkāpumu (*Commission staff working paper accompanying the White paper on damages actions for breach of the EC antitrust rules* (SEC(2008) 404 *final*), uz ko attiecas Baltā grāmata par zaudējumu atlīdzināšanas prasībām saistībā ar EK konkurences noteikumu pārkāpšanu un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Komisija šī darba dokumenta 95. punktā norādīja, ka tā skaidri neierosina [izveidot] pārāk plašu informācijas atklāšanas sistēmu pirms tiesvedības ierosināšanas, kas nebūtu viegli pielāgojama dalībvalstu juridiskajām tradīcijām vai civilprocesa principiem un varētu būt pretrunā dažu dalībvalstu tiesību sistēmu principiem.

[16] Spriedums, 2011. gada 14. jūnijs (C-360/09, EU:C:2011:389).

[17] Skat. *Commission Staff Working, Document – Impact Assessment Report, Damages actions for breach of the EU antitrust rules Accompanying the proposal for a direktīva of the European Parliament and of the Council on certain rules governing actions for damages under national law for infringements of the competition law provisions of the Member States and of the European Union* (SWD(2013) 203 *final*), pieejams tikai angļu valodā.

[18] Šajā pašā nozīmē Direktīvas 2014/104 22. apsvērumā, kas attiecas uz konkurences iestādes lietas materiālos iekļautu pierādījumu izprasīšanu, ir aplūkota situācija, kurā prasītājs "plāno celt prasību". Šī apsvēruma formulējums, kas minēts šo secinājumu 37. punktā šeit aizstāvētās interpretācijas atbalstam, skaidri izriet no 2013. gada 6. jūnija sprieduma *Donau Chemie* u.c. (C-536/11, EU:C:2013:366, 33. punkts), kurā savukārt ir atsauce uz 2011. gada 14. jūnija spriedumu *Pfleiderer* (C-360/09, EU:C:2011:389).

[19] Skat. Direktīvas 2014/104 6. panta 1. punktu.

jautājumu var ņemt vērā arī tad, kad tiek veikta samērīguma pārbaude tikai atbilstoši Direktīvas 2014/104 5. pantam. Tas, ka likumdevējs uz šo jautājumu ir tieši atsaucies šīs direktīvas 6. panta 4. punkta b) apakšpunktā, norāda uz tā vēlmi nostiprināt saikni, kurai ir jāpastāv starp konkurences iestādes lietas materiālos iekļautu pierādījumu izprasīšanas lūgumu un zaudējumu atlīdzināšanas prasību.

50. Treškārt, dažkārt var rasties nepieciešamība pēc pierādījumu izprasīšanas pirms prasības pēc būtības celšanas, lai varētu celt šādu prasību. Šī iespēja veicina LESD 101. un 102. panta lietderīgo iedarbību. Šajā ziņā, ja uzskata, ka pierādījumu izprasīšanas lūgums, kas iesniegts pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas, ar zināmiem nosacījumiem arī ietilpst Direktīvas 2014/104 piemērošanas jomā, tas ļauj mazināt atšķirības starp dalībvalstu sistēmām un saskaņot noteikumus, lai varētu efektīvi īstenot Savienības konkurences tiesības [20].

51. Ņemot vērā šo secinājumu 38.–43. punktā izklāstītos apsvērumus, ir jāuzskata, ka pierādījumu izprasīšanas lūgums, kas tehniski iesniegts pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas, vismaz atsevišķos gadījumos [21] var ietilpt Direktīvas 2014/104 piemērošanas jomā.

2. Par Direktīvas 2014/104 piemērojamību "ratione temporis"

52. Prasītājas pamatlietā aplūkoto pierādījumu izprasīšanas lūgumu iesniedza 2019. gada 25. martā, proti, pēc Direktīvas 2014/104 transponēšanas termiņa beigām, kas bija noteikts 2016. gada 27. decembrī, saskaņā ar valsts tiesību normām, ar ko šī direktīva tika transponēta Spānijas tiesībās.

53. Turklāt, kā esmu minējis šo secinājumu 8. punktā, no 2016. gada 19. jūlija lēmuma izriet, ka atbildētāju pamatlietā pārkāpums tika konstatēts laikposmā no 1997. gada 17. janvāra līdz 2011. gada 18. janvārim, proti, pirms Direktīvas 2014/104 transponēšanas termiņa beigām.

54. Šajos apstākļos atbilde uz jautājumu, vai Direktīva 2014/104 ir piemērojama *ratione temporis*, ir rodama šīs direktīvas 22. pantā.

55. Proti, saskaņā ar Direktīvas 2014/104 22. panta 1. punktu valsts tiesību normas, ar ko ir transponētas šīs direktīvas materiālās tiesību normas, nav piemērojamas ar atpakaļejošu spēku. Tomēr šis noteikums nav piemērojams valsts tiesību normām, ar ko ir transponētas "citas" minētās direktīvas tiesību normas. Dalībvalstis saskaņā ar šīs direktīvas 22. panta 2. punktu attiecībā uz šiem pēdējiem minētajiem transponējošiem noteikumiem nodrošina tikai to, ka tie netiek piemēroti zaudējumu atlīdzināšanas prasībām, kas valsts tiesā ir celtas līdz 2014. gada 26. decembrim. Tādējādi minētās tiesību normas ir jāpiemēro tiesvedībās, kas valsts tiesā ierosinātas pēc Direktīvas 2014/104 transponēšanas termiņa beigām. Šāda šīs direktīvas tiesību normu, kas nav materiālas, piemērojamības loģika saskaņā ar valsts tiesībām ir raksturīga

[20] Šajā kontekstā skat. Direktīvas 2014/104 7. apsvēruma trešo un ceturto teikumu, saskaņā ar kuriem "šādas atšķirības rada nenoteiktību saistībā ar nosacījumiem, saskaņā ar kuriem cietušās personas var īstenot no LESD izrietošās tiesības uz atlīdzinājumu, un ietekmē šo tiesību materiālo efektivitāti. Tā kā cietušās personas zaudējumu atlīdzināšanas pieprasīšanai bieži izvēlas tās dalībvalsts tiesu, kur cietušās personas veic uzņēmējdarbību, atšķirības valstu noteikumos rada nevienlīdzīgus apstākļus saistībā ar prasībām par zaudējumu atlīdzināšanu un var ietekmēt konkurenci tirgos, kuros darbojas minētās cietušās personas, kā arī pārkāpumu izdarījušie uzņēmumi". Šajā nozīmē skat. arī šīs direktīvas 8. un 9. apsvērumu.

[21] It īpaši, ja pastāv saikne starp pierādījumu izprasīšanas lūgumu un zaudējumu atlīdzināšanas prasību, kā tas ir paredzēts Spānijas tiesībās, kas it īpaši izpaužas kā pienākums celt zaudējumu atlīdzināšanas prasību 20 dienu laikā, pretējā gadījumā tiktu noteiktas sankcijas. Skat. šo secinājumu 8. zemsvītras piezīmi.

procesuālajām tiesību normām. No tā es secinu, ka atsauce uz "valsts pasākumu [..], kas nav [materiāls noteikums]" minētās direktīvas 22. panta 2. punkta izpratnē, attiecas uz procesuālo tiesību normu.

56. Iesniedzējtiesa norāda, ka lūguma sniegt prejudiciālu nolēmuma mērķis ir izprast "procesuāla rakstura" pierādījumu izprasīšanas sistēmu, kas reglamentēta Direktīvas 2014/104 5.–8. pantā un ir iestrādāta Spānijas tiesību sistēmā Civilprocesa kodeksa 283.*bis* pantā. Tomēr šīs direktīvas 22. panta vajadzībām un, ņemot vērā šajā tiesību normā lietoto jēdzienu autonomo raksturu, Tiesai ir jāveic to tiesību normu, kas var ietilpt minētās direktīvas piemērošanas jomā, rakstura galīga kvalifikācija.

57. Lai arī var apgalvot, ka tirgus dalībniekiem, kas iesaistīti Savienības konkurences tiesību normu īstenošanā, ar Direktīvas 2014/104 tiesību normām par pierādījumu izprasīšanu ir piešķirtas zināmas tiesības, šīs tiesības tomēr var īstenot tikai tiesvedībā valsts tiesā, un būtībā procesuālie pasākumi ļauj šai tiesai konstatēt faktus, uz kuriem atsaucas lietas puses. Tas pats, vismaz atsevišķos gadījumos, ir attiecināms uz pierādījumu izprasīšanas lūgumu, kas tehniski iesniegts pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas [22].

58. Tādējādi Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkts ir piemērojams *ratione temporis* pamatlietā.

C. Par lietas būtību

1. Iesniedzējtiesas un attiecīgo lietas dalībnieku nostāja

59. Iesniedzējtiesa konstatē argumentus par labu interpretācijai, saskaņā ar kuru Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkts attiecas tikai uz iepriekš pastāvošiem pierādījumiem, un argumentus, kas ir pretrunā šai interpretācijai.

60. No vienas puses, attiecībā uz interpretāciju, saskaņā ar kuru Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkts attiecas tikai uz iepriekš pastāvošiem pierādījumiem, tā apgalvo, pirmkārt, ka to apstiprina šīs tiesību normas formulējums un šīs direktīvas 14. apsvērumā sniegtie paskaidrojumi. Proti, šī tiesību norma un šis apsvērums attiecas uz atbildētāja vai trešās personas rīcībā esošajiem pierādījumiem.

61. Otrkārt, iesniedzējtiesa apgalvo, ka Direktīvas 2014/104 5. panta 2. punktā ir atsauce uz konkrētu pierādījumu vai attiecīgu pierādījumu kategoriju izprasīšanu, kas tiek ierobežota, pamatojoties uz saprātīgi pieejamajiem faktiem. Šīs direktīvas 16. apsvērumā ir norādīts, ka pierādījumu kategorija būtu jāidentificē, atsaucoties it īpaši uz laiku, kurā pieprasītie dokumenti bijuši izstrādāti.

62. Treškārt, tā norāda, ka Direktīvā 2014/104 ir atsauce nevis uz "informācijas" izprasīšanu, bet uz "pierādījumu" izprasīšanu.

[22] Daži juridiskās literatūras autori uzskata, ka pierādījumu izprasīšanas lūgumam, kas iesniegts pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas, nepiemīt procesuāls raksturs, ciktāl ar to ir piešķirtas tiesības izprasīt pierādījumus atsevišķā tiesvedībā. Skat. it īpaši Kirst, P., "The temporal scope of the damages direktīva: a comparative analysis of the applicability of the new rules on competition infringements in Europe", *European Competition Journal*, 2020, 16. sēj., Nr. 1, 113. un 114. lpp. Tomēr šāda pieeja atšķirībā no šo secinājumu 38.–43. punktā piedāvātās ir balstīta uz pieņēmumu, ka pierādījumu izprasīšanas lūgums, kas iesniegts pirms zaudējumu atlīdzināšanas prasības celšanas, neietilpst Direktīvas 2014/104 piemērošanas jomā.

63. Šajā ziņā Nīderlandes valdība min vairākus Direktīvas 2014/104 apsvērumus [23] un priekšlikumu direktīvai [24], lai apgalvotu, ka šī direktīva attiecas tikai uz pastāvošu vai vienas lietas puses vai trešo personu rīcībā esošu pierādījumu izprasīšanu.

64. Prasītājas pamatlietā atbalsta šo interpretāciju tādu pašu iemeslu dēļ, kurus ir minējusi iesniedzējtiesa. Tās piebilst, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/104 5. panta 8. punktu dalībvalstis drīkst ieviest noteikumus par pierādījumu plašāku atklāšanu. Pēc atbildētāju pamatlietā domām, Spānijas likumdevējs nav izmantojis šo iespēju, lai atļautu iesniegt neesošu pierādījumu izprasīšanas lūgumus.

65. No otras puses, iesniedzējtiesas argumenti par labu interpretācijai, saskaņā ar kuru Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkts attiecas arī uz *ex novo* radītajiem pierādījumiem, ir izvirzīti, pamatojoties uz šīs tiesību normas teleoloģisko interpretāciju un sistēmisko interpretāciju. Pirmkārt, pēc šīs tiesas domām, pierādījumu izprasīšanas sistēmā paredzētais ierobežojums var apdraudēt tiesības uz pilnīgu atlīdzību un efektivitātes principu. Otrkārt, šīs direktīvas noteikumi par pierādījumu izprasīšanas izdevumiem un izmaksām kā samērīguma principa elements, kas paredzēti, lai pārbaudītu pierādījumu izprasīšanas lūgumu, var nozīmēt, ka pieteikuma saņēmējai pusei būtu jāveic jaunu dokumentu izstrādes darbs.

66. Prasītājas pamatlietā, Spānijas valdība un Komisija iesniedzējtiesas minēto iemeslu dēļ it īpaši atbalsta šo interpretāciju.

2. Par gramatisko interpretāciju

67. Būtībā Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkta pirmajā teikumā ir noteikts, ka persona, kas apgalvo, ka ir cietusi konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, var izprasīt būtiskus pierādījumus, kas ir atbildētāja vai trešās personas rīcībā. Šīs tiesību normas otrajā teikumā ir paredzēts, ka atbildētājam ir jāspēj likt pieprasīt prasītājam vai trešajai personai iesniegt būtiskus pierādījumus, neprecizējot, ka šiem pierādījumiem ir jābūt to rīcībā.

68. Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkta formulējums var likt domāt, ka šīs tiesību normas pirmajā teikumā minētie prasītāju lūgumi attiecas tikai uz iepriekš pastāvošiem pierādījumiem. Proti, no gramatiskā skatpunkta prasītāju lūgumiem atšķirībā no otrajā teikumā minētajiem atbildētāju lūgumiem, šķiet, ir jāattiecas uz citas personas rīcībā esošajiem pierādījumiem.

69. Tomēr šāda interpretācija ir apstrīdēta ar Direktīvas 2014/104 15. un 39. apsvērumu un pretēji tam, ko apgalvo Nīderlandes valdība, to nekādā ziņā neatspēko šīs direktīvas 14. un 28. apsvērums.

70. Proti, pirmkārt, no vienas puses, Direktīvas 2014/104 15. apsvērumā attiecībā uz pierādījumu turēšanu prasītāja lūgumi un atbildētāja lūgumi netiek nošķirti ("prasītājiem ir tiesības panākt, lai tiktu izprasīti pierādījumi, kuri ir būtiski to prasījumam, neliekot tiem precizēt konkrētās

[23] Nīderlandes valdība tāpat kā iesniedzējtiesa atsaucas uz Direktīvas 2014/104 14. apsvērumu, kurā norādīts, ka "pierādījumi, kas ir vajadzīgi, lai pierādītu zaudējumu atlīdzināšanas prasījumu, bieži vien ir tikai un vienīgi pretējās puses vai trešo personu rīcībā un prasītājiem nav zināmi [..] pietiekamā apmērā", un piebilst, ka saskaņā ar šīs direktīvas 28. apsvērumu valstu tiesām vajadzētu spēt jebkurā laikā saistībā ar zaudējumu atlīdzināšanas prasību izprasīt pierādījumus, kas "pastāv" neatkarīgi no konkurences iestādes ierosinātās procedūras. Turklāt šī valdība atsaucas uz minētās direktīvas 39. apsvērumu, kurā norādīts, ka "pierādīšanas pienākumam nevajadzētu ietekmēt pārkāpēja iespēju izmantot pierādījumus, kas nav viņa rīcībā esošie pierādījumi, piemēram, tādus pierādījumus, kuri jau ir iegūti tiesvedībā, vai pierādījumus, kuri ir citu pušu vai trešo personu rīcībā".

[24] Nīderlandes valdība atsaucas uz Priekšlikumu Direktīvai 2014/104, kurā Komisija norādīja, ka "pretējās puses vai trešās personas rīcībā esošu pierādījumu atklāšanu var pieprasīt tikai tiesneši, un uz šo atklāšanu attiecas stingra un aktīva [..] tiesu kontrole".

pierādījumu vienības, [un] atbildētājiem [ir jādod iespēja] lūgt, lai minētie prasītāji atklāj pierādījumus"). No otras puses, šīs direktīvas 39. apsvērumā ir norādīts, ka pārkāpējam ir jābūt iespējai izmantot citu pušu vai trešo personu "rīcībā esošus" pierādījumus.

71. Otrkārt, Direktīvas 2014/104 39. apsvērums nav izsmeļošs, ciktāl tas attiecas uz "[pārkāpēja iespēju izmantot] pierādījumus, kas nav viņa rīcībā esošie pierādījumi, piemēram, *tādus* pierādījumus, kuri jau ir iegūti tiesvedībā, vai pierādījumus, kuri ir citu pušu vai trešo personu rīcībā" [25]. Jebkurā gadījumā atsauce uz pierādījumiem, kuri ir citu pušu vai trešo personu rīcībā, šķiet, izriet nevis no vēlmes ierobežot pierādījumus, kurus var izprasīt, bet no vēlmes atsevišķi apkopot pārkāpēja rīcībā esošos pierādījumus un citu personu rīcībā esošos pierādījumus.

72. Treškārt, Direktīvas 2014/104 14. apsvērumā saistībā ar pierādījumiem, kas ir vajadzīgi, lai pierādītu zaudējumu atlīdzināšanas prasības pamatotību, ir minēts, ka pierādījumi ne vienmēr, bet "bieži vien" ir tikai un vienīgi pretējās puses vai trešo personu rīcībā. Izskatāmajā lietā runa ir par piemēru, kas vēlāk tiek izmantots, lai izklāstītu problēmu, kuru mēģināts novērst ar Direktīvu 2014/104. Proti, no 14. apsvēruma izriet, ka stingras juridiskās prasības prasītājiem sīki apliecināt visus lietas faktus jau tiesvedības sākumā un iesniegt precīzi noteiktus apliecinošus pierādījumus var nepamatoti traucēt tiesību uz atlīdzinājumu efektīvai īstenošanai. Jebkurā gadījumā, šķiet, ka šajā apsvērumā drīzāk ir atbalstīta apstiprinoša atbilde uz šo prejudiciālo jautājumu.

73. Ceturtkārt, Direktīvas 2014/104 28. apsvērumā, kas attiecas uz šīs direktīvas 6. panta 9. punktu, ir lietota vārdkopa "pierādījumi, kas pastāv neatkarīgi no konkurences iestādes procedūras", lai atsauktos uz pierādījumiem, kas nav šīs direktīvas 6. panta 5. un 6. punktā minētie pierādījumi. Tādējādi tas ir jebkurš pierādījums, kura izprasīšana saskaņā ar šīm tiesību normām nav automātiski aizliegta ar minēto direktīvu, ņemot vērā konkurences tiesību īstenošanas intereses publiskajā sfērā [26].

74. Tādējādi, lai varētu sniegt atbildi uz šo prejudiciālo jautājumu, nepietiek atsevišķi izskatīt Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punktu un tās apsvērumus par šajā tiesību normā aplūkoto problemātiku.

75. Direktīvā 2014/104 ir vairākas definīcijas, kas ir jāizmanto, lai noteiktu tās tiesību normu, it īpaši tās 5. panta 1. punkta, kas attiecas uz būtisku pierādījumu izprasīšanu, nozīmi.

76. Pierādījumu atbilstība, šķiet, izpaužas kā saiknes esamība starp pieprasīto pierādījumu un zaudējumu atlīdzināšanas prasību [27], savukārt jēdziens "pierādījums", kura interpretācijai ir svarīga nozīme, lai atbildētu uz šo prejudiciālo jautājumu, ir definēts Direktīvas 2014/104 2. panta 13. punktā.

[25] Mans izcēlums.

[26] Šī paša iemesla dēļ Direktīvas 2014/104 2. panta 17. punktā jēdziena "iepriekšpastāvējusi informācija" sniegtā definīcija nesatur lietderīgas norādes, lai atbildētu uz šo prejudiciālo jautājumu, izņemot tās, kas attiecas uz savstarpēji aizvietojamiem jēdzieniem "informācija" un "pierādījums". Skat. šo secinājumu 78. punktu.

[27] Skat. Direktīvas 2014/104 15. apsvēruma otro teikumu, saskaņā ar kuru, "tā kā tiesvedībai konkurences tiesību jomā ir raksturīga informācijas asimetrija, ir lietderīgi nodrošināt, ka prasītājiem ir tiesības panākt, lai tiktu izprasīti pierādījumi, *kuri ir būtiski to prasījumam*, neliekot tiem precizēt konkrētās pierādījumu vienības" (mans izcēlums).

77. Saskaņā ar definīciju jēdziens "pierādījumi" attiecas uz "visi[em] pierādīšanas līdzekļu veid[iem], kādi ir pieļaujami valsts tiesā, kurā celta prasība, jo īpaši dokumenti un visi citi priekšmeti, kas satur informāciju, neatkarīgi no attiecīgā datu nesēja veida". Tādējādi *a priori* šajā definīcijā, šķiet, ir lietoti trīs savstarpēji aizvietojami jēdzieni, proti, "pierādījums", "pierādīšanas līdzekļi" un "citi priekšmeti, kas satur informāciju".

78. Turklāt jēdziena "iepriekšpastāvējusi informācija" definīcijā, kas sniegta Direktīvas 2014/104 2. panta 17. punktā, šiem trim savstarpēji aizvietojamiem jēdzieniem ir pievienots jēdziens "informācija". Proti, šis jēdziens ir definēts kā "pierādījumi", kas pastāv neatkarīgi no konkurences iestādes ierosinātās procedūras.

79. Tādējādi arī Direktīvā 2014/104 izmantotie jēdzieni, kas šajā direktīvā ir lietoti nekonsekventi un kā savstarpēji aizvietojami jēdzieni, un to definīcija neļauj sniegt nepārprotamu atbildi uz šo prejudiciālo jautājumu. Tomēr, tā kā Direktīvā 2014/104 jēdzieni "pierādījums" un "informācija", šķiet, ir lietoti kā savstarpēji aizvietojami jēdzieni, šīs direktīvas gramatiskā interpretācija principā nav pretrunā tam, ka tās 5. panta 1. punkts, ciktāl šī tiesību norma attiecas uz [atbildētāja vai trešo personu rīcībā esošu] "būtisku pierādījumu izprasīšanu", tiktu interpretēta tādējādi, ka saskaņā ar minēto direktīvu valstu tiesas drīkst izdot tādu dokumentu izprasīšanas rīkojumus, kas pusei, kurai adresēts informācijas pieprasījums, būtu jārada *ex novo*, apkopojot vai klasificējot tās rīcībā esošo informāciju, zināšanas vai datus. Jebkurā gadījumā, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, mērķis.

3. Par sistēmisko interpretāciju

80. Direktīvas 2014/104 6. panta "Konkurences iestādes lietas materiālos iekļautu pierādījumu izprasīšana" 4. punktā ir precizēts, ka valstu tiesas izdod informācijas izprasīšanas rīkojumus, kad tās lemj par pušu iesniegtajiem lūgumiem [28].

81. Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2014/104 5. panta 2. punktu atbilstoši šādam rīkojumam var izprasīt attiecīgas pierādījumu kategorijas.

82. Kā norāda iesniedzējtiesa [29], Direktīvas 2014/104 16. apsvērumā ir noteikts, ka šāda būtisku pierādījumu kategorija būtu jāidentificē pēc to veidojošo elementu kopīgajām iezīmēm un šajā ziņā tiek minēts "laiks, kurā [dokumenti, kuru izprasīšana ir lūgta,] bijuši sastādīti". Šajā apsvērumā ir ietvertas vairākas atsauces, kas attiecīgā gadījumā var būt lietderīgas, lai identificētu attiecīgas pierādījumu kategorijas, tomēr tās nav izsmeļošas. Turklāt tas ir attiecināms arī uz būtisko pierādījumu kategorijas veidojošo elementu priekšmetu vai saturu. Lai izpildītu rīkojumu par šādi identificēto pierādījumu kategoriju, personai, uz kuru attiecas šis rīkojums, principā ir jāveic pētījums saistībā ar pieprasīto informāciju.

[28] Saskaņā ar Direktīvas 2014/104 6. panta 4. punkta b) apakšpunktu, "novērtējot *informācijas izprasīšanas rīkojuma* samērīgumu, valstu tiesas saskaņā ar 5. panta 3. punktu apsver arī: [..] vai puse, kas izprasa informāciju, to dara saistībā ar valsts tiesā celtu zaudējumu atlīdzināšanas prasību" (mans izcēlums). Turklāt Direktīvas 2014/104 5. panta 7. punktā – vismaz tā franču valodas redakcijā – ir precizēts, ka "dalībvalstis nodrošina, ka personām, kurām prasa atklāt pierādījumus, tiek nodrošināta iespēja tikt uzklausītām tās valsts tiesas priekšā, kas *izprasa pierādījumus* [informāciju] saskaņā ar šo pantu" (mans izcēlums). Tādējādi minētajā tiesību normā ir apstiprināts, ka jēdzieni "pierādījums" un "informācija" Direktīvā 2014/104 ir lietoti kā savstarpēji aizvietojami jēdzieni. Vēl svarīgāk, tajā arī ir apstiprināts, ka valstu tiesas, lemjot par pierādījumu izprasīšanas lūgumiem, izdod informācijas izprasīšanas rīkojumus.

[29] Skat. šo secinājumu 61. punktu.

83. Atbilstoši šai loģikai saskaņā ar Direktīvas 2014/104 5. panta 3. punkta b) apakšpunktu, izskatot pierādījumu izprasīšanas lūgumu samērīgumu, valstu tiesām it īpaši jāņem vērā "pierādījumu izprasīšanas apjom[s] un izmaksas, īpaši attiecīgajām trešām personām, tostarp, lai novērstu vispārēju informācijas meklēšanu, par ko maz ticams, ka tā ir būtiska procedūrā iesaistītajām pusēm". No tā izriet, ka Savienības likumdevējs ir ņēmis vērā to, ka, lai izpildītu informācijas izprasīšanas rīkojumu, dažkārt ir jāspēj veikt uzdevumus, kas pārsniedz vienkāršu informāciju saturošu elementu paziņošanu.

84. Tādējādi rodas jautājums, vai šādi uzdevumi var būt datu, zināšanu un informācijas klasificēšana un apkopošana. Tā kā atbildi uz šo jautājumu nevar sniegt, pamatojoties uz Direktīvas 2014/104 gramatisko interpretāciju, it īpaši ņemot vērā atšķirības starp tās valodu redakcijām [30], un tā kā sistēmiskā interpretācija sniedz tikai norādi par labu apstiprinošai atbildei uz šo jautājumu, tagad ir jāsniedz šīs direktīvas teleoloģiskā interpretācija.

4. Par teleoloģisko interpretāciju

85. Kā apgalvo prasītājas pamatlietā, atbilstoši Direktīvas 2014/104 teleoloģiskajai interpretācijai, kurā ņemts vērā tās mērķis, esot jāsecina, ka konkurences noteikumi ir jāpiemēro efektīvi un cietušajām pusēm šajā nolūkā ir jāsniedz efektīvi līdzekļi, lai līdzsvarotu informācijas asimetriju. Proti, šajā direktīvā vairākkārt ir atsauce uz diviem tās mērķiem: nodrošināt šādu noteikumu īstenošanas efektivitāti privātajā sfērā [31] un novērst šādu asimetriju [32].

86. Spānijas valdība un Komisija, kas atbalsta prasītāju pamatlietā ierosināto pieeju, norāda, ka piekļuve lietderīgai un autentiskai informācijai atbilst vajadzībai nodrošināt LESD 101. un 102. panta lietderīgo iedarbību un tiesības uz pilnīgu atlīdzinājumu, kā tas atkārtoti apstiprināts Direktīvas 2014/104 3. pantā.

87. Turklāt šie lietas dalībnieki apgalvo, ka nepieciešamība pēc efektīviem procesuālajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, kā norādīts Direktīvas 2014/104 4. apsvērumā, izriet arī no tiesībām uz efektīvu tiesisko aizsardzību, kas paredzētas LES 19. panta 1. punkta otrajā daļā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta pirmajā daļā.

88. Savukārt Nīderlandes valdība apgalvo, ka, ja, pamatojoties uz Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punktu, lietas pusei vai trešām personām tiktu uzlikts pienākums sagatavot pierādījumus *ex novo*, tas izjauktu līdzsvaru starp prasītāja interesēm iegūt būtisku informāciju un personas, kas sagatavo informāciju, interesēm.

89. Tomēr Direktīva 2014/104, ciktāl tā attiecas uz pierādījumu izprasīšanu, satur attiecīgo interešu līdzsvarošanas mehānismu stingrā valstu tiesu uzraudzībā, it īpaši attiecībā uz pieprasīto pierādījumu atbilstību [33] un to izprasīšanas pasākumu nepieciešamību un samērīgumu [34]. Šajā

[30] Skat. šo secinājumu 28. zemsvītras piezīmi.

[31] Skat. it īpaši Direktīvas 2014/104 1. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru šajā direktīvā ir paredzēti konkrēti noteikumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka ikviena persona, kurai ir nodarīts kaitējums konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, var efektīvi īstenot tiesības prasīt pilnīgu atlīdzinājumu par šo kaitējumu.

[32] Direktīvas 2014/104 15., 46. un 47. apsvērums.

[33] Skat. šo secinājumu 76. punktu.

[34] Skat. Direktīvas 2014/104 16. apsvērumu.

nolūkā minētās direktīvas 5. pantā ir noteikti šādas uzraudzības īstenošanas kritēriji. Tādējādi valsts tiesām arī ir pienākums ņemt vērā pušu un trešo personu [35] likumīgās intereses un pamattiesības [36].

90. Vēl svarīgāk, no teleoloģiskās interpretācijas skatpunkta: ja jau sākotnēji tiktu izslēgta iespēja izprasīt dokumentus, kas pusei, kurai adresēts informācijas pieprasījums, būtu jāsagatavo *ex novo*, atsevišķos gadījumos tas radītu nepārvaramus šķēršļus Savienības konkurences tiesību normu īstenošanai privātajā sfērā. Tādējādi Direktīvas 2014/104 mērķa jēgai, kas ir novērst informācijas asimetriju, labāk atbilst šīs iespējas atzīšana un tās praktiskā pielietojuma norobežošana, veicot pierādījumu izprasīšanas lūgumu pārbaudi, vienlaikus piešķirot galveno lomu valstu tiesām.

91. Turklāt šajā lietā atbildētājas pamatlietā atzīst, ka tām var tikt pieprasīti pietiekami precīzi dati, kas pieejami to sistēmās, ievērojot nepieciešamības un samērīguma principus un nodrošinot atbilstošu informācijas konfidencialitātes aizsardzību. Tiklīdz šī informācija ir izpausta, prasītājas pamatlietā var to apstrādāt jebkādā veidā, kādu tās uzskata par piemērotu, lai pamatotu savu prasību.

92. Tomēr iespējams, ka daudzu dokumentu izpaušana pretēji atbilstības, samērīguma un nepieciešamības prasībām varētu radīt procesuālus šķēršļus un faktiski nenovērst informācijas asimetriju, kas raksturo konkurences noteikumu īstenošanu privātajā sfērā. Kā apgalvo prasītājas pamatlietā, ja tiek nodoti neapstrādāti, iespējams, ļoti daudzi dokumenti, kas tikai nepilnīgi atbilst pieprasījumam un ir apkopoti atbilstoši tikai to autoram zināmām metodēm, tas faktiski var atņemt Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punktam praktisko iedarbību. Šādā situācijā var rasties nepieciešamība norīkot ekspertu, lai veiktu darbu, ko dokumentu autors būtu varējis veikt ar mazāku piepūli un izmaksām.

93. Tādējādi atbilstoši Direktīvas 2014/104 teleoloģiskajai interpretācijai uz šo prejudiciālo jautājumu ir jāsniedz apstiprinoša atbilde.

5. Starpsecinājums

94. Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, gramatiskās interpretācijas neapmierinošos rezultātus un nepārprotamus secinājumus, kas izriet no sistēmātiskas interpretācijas un teleoloģiskās interpretācijas, Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka "būtisku pierādījumu" izprasīšana šīs tiesību normas pirmā teikuma izpratnē attiecas arī uz dokumentiem, kurus pusei, kam adresēts informācijas pieprasījums, var nākties sagatavot *ex novo*, apkopojot vai klasificējot tās rīcībā esošu informāciju, zināšanas vai datus. Jebkurā gadījumā valstu tiesām ir jāierobežo pierādījumu izprasīšana līdz tam, kas ir būtisks, samērīgs un nepieciešams, ņemot vērā šīs puses likumīgās intereses un pamattiesības.

[35] Šajā nozīmē skat. Direktīvas 2014/104 5. panta 7. punktu, saskaņā ar kuru dalībvalstis nodrošina, ka personām, kurām prasa atklāt pierādījumus, tiek nodrošināta iespēja tikt uzklausītām tās valsts tiesas priekšā, kas izprasa pierādījumus saskaņā ar šo pantu. Skat. arī šīs direktīvas 53. apsvērumu.

[36] Direktīvas 2014/104 5. panta 3. punkta otrajā teikumā ir paredzēts, ka, lai noteiktu, vai puses lūgums izprasīt pierādījumus ir samērīgs, valstu tiesas apsver visu attiecīgo pušu un trešo personu likumīgās intereses.

95. Šajos apstākļos [37] valstu tiesas, piemēram, var ņemt vērā laikposmu, par kuru tiek izprasīti pierādījumi [38], kā arī tādu alternatīvu esamību kā tādas informācijas apkopošana un klasifikācija, ko ar eksperta palīdzību iesniegusi puse, uz kuru attiecas informācijas izprasīšanas rīkojums, vai arī puse, kas to ir pieprasījusi [39].

96. Šo interpretāciju neatspēko pārējie argumenti, kurus ir izvirzījušas atbildētājas pamatlietā un Nīderlandes valdība.

6. Par argumentu, kas balstīts uz Komisijas pilnvarām

97. Atbildētājas pamatlietā konstatē, ka, īstenojot konkurences tiesības publiskajā sfērā, Komisija var tikai lūgt uzņēmumiem, uz kuriem attiecas izmeklēšana, iesniegt ar to saistītos dokumentus, kas ir to rīcībā [40]. Šajā ziņā tās atsaucas uz Tiesas judikatūru, kā arī secinājumiem lietā *HeidelbergCement*/Komisija, kuros ģenerāladvokāts N. Vāls [*N. Wahl*] ir norādījis, ka "informācijas" jēdziens nevar tikt paplašināts tik ļoti, lai tas nozīmētu, ka uzņēmumiem varētu tikt pieprasīts izpildīt uzdevumus, kas pieder pie lietas materiālu veidošanas [41].

98. Es izprotu šo argumentu, ar ko atbildētājas pamatlietā, šķiet, apgalvo, ka pierādījumu izprasīšanas gadījumā tās personas tiesības, kurai konkurences tiesību pārkāpuma dēļ ir radies attiecīgais kaitējums, principā nevar būt plašākas nekā pilnvaras, kas ir piešķirtas Komisijai, īstenojot konkurences tiesības pēc šīs iestādes iniciatīvas.

99. Tomēr, pirmkārt, ir jānorāda, ka šīs Komisijas pilnvaras ietver plašas izmeklēšanas pilnvaras [42] un ka uzņēmumiem, uz kuriem attiecas izmeklēšana, ir pienākums aktīvi sadarboties ar šo iestādi.

100. Otrkārt, judikatūra, uz ko atsaucas atbildētājas pamatlietā, attiecas uz juridisku problēmu, kas atšķiras no šajā iesniedzējtiesas nolēmumā aplūkotās. Proti, tajā tika izskatīts jautājums par to, vai Komisija var pieprasīt iesniegt dokumentus, kas ir izmeklējamā uzņēmuma rīcībā, pat ja tie varētu tikt izmantoti, lai attiecībā uz šo uzņēmumu pierādītu pretkonkurences rīcības esamību. Tiesa uz šo jautājumu atbildēja apstiprinoši. Protams, šī atbilde ir pakārtota nosacījumam, ka Komisija nevar pieprasīt atbildes, kas uzņēmumam liktu atzīt pārkāpuma esamību. Tomēr no tā nevar secināt, ka, *a contrario*, nekādā gadījumā nevar pieprasīt iesniegt dokumentus, apkopojot vai klasificējot tā rīcībā esošu informāciju, zināšanas vai datus.

101. Treškārt, turklāt no ģenerāladvokāta N. Vāla secinājumiem, uz kuriem atsaucas atbildētājas pamatlietā, neizriet, ka Komisija nekādā gadījumā nevar pieprasīt iesniegt šādus dokumentus. Proti, juridiskā problēma, ko izskatīja ģenerāladvokāts, attiecās uz jautājumu, vai Komisija ir tiesīga pieprasīt uzņēmumiem iesniegt informāciju saskaņā ar īpašiem un saistošiem

[37] Šajā ziņā, neuzdodot jautājumu saistībā ar samērīguma pārbaudi, iesniedzējtiesa norāda, ka gadījumā, ja Tiesa lemtu par labu Direktīvas 2014/104 5. panta plašai interpretācijai, atbildei uz tās prejudiciālo jautājumu arī būs nozīme, veicot šo pārbaudi, jo tā var dot norādi par samērīguma apjomu. Tādējādi minēšu tikai piemērus, kas pamatlietas apstākļos var būt noderīgi iesniedzējtiesai.

[38] Izskatāmajā lietā Komisija konstatēja, ka aizliegtā vienošanās, kas radīja apgalvoto kaitējumu, ilga 14 gadus, ciktāl tā attiecas uz atbildētājām pamatlietā (no 1997. gada 17. janvāra līdz 2011. gada 18. janvārim), savukārt prasītājas pamatlietā lūdz cenu sarakstu par 28 gadu laikposmu (no 1990. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 30. jūnijam).

[39] Skat. šo secinājumu 92. punktu.

[40] Skat spriedumu, 2006. gada 29. jūnijs, Komisija/*SGL Carbon* (C-301/04 P, EU:C:2006:432, 41. punkts). Skat. arī spriedumu, 2004. gada 7. janvāris, *Aalborg Portland* u.c./Komisija (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P, EU:C:2004:6, 61. punkts).

[41] Ģenerāladvokāta N. Vāla secinājumi lietā *HeidelbergCement*/Komisija (C-247/14 P, EU:C:2015:694, 106. punkts.).

[42] Skat. Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 17.–21. pantu.

norādījumiem. Lietā, kurā sniegti šie secinājumi, tika aplūkoti īpaši apstākļi, kurus ģenerāladvokāta ieskatā raksturoja tas, ka lietas materiālu izveide tika nodota kā "ārpakalpojums" uzņēmumam, pret kuru tika veikta izmeklēšana [43]. Taču pat šādos apstākļos ģenerāladvokāts neizslēdza iespēju Komisijai pieprasīt informāciju, kas šim uzņēmumam bija jāsakārto [44].

102. Tādējādi Direktīvas 2014/104 5. panta 1. punkta interpretācija, saskaņā ar kuru šī tiesību norma attiecas arī uz *ex novo* radītiem pierādījumiem, nevar tikt ierobežota ar argumentu, kura pamatā ir apgalvojums, ka Komisijas pilnvaras ir ierobežotākas.

7. Par argumentu, kas balstīts uz sankciju tiesisko regulējumu

103. No tā, ka Direktīvas 2014/104 8. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir paredzētas sankcijas par pierādījumu iznīcināšanu, Nīderlandes valdība secina, ka tikai iepriekš pastāvoši pierādījumi var būt būtiski pierādījumi šīs direktīvas 5. panta 1. punkta izpratnē.

104. Šis arguments mani nepārliecina. Lai arī nav iespējams iznīcināt neesošus pierādījumus, tomēr var atteikties iesniegt šādus pierādījumus un attiecīgā gadījumā neizpildīt valsts tiesas izdotu pierādījumu izprasīšanas rīkojumu, jo šāda situācija ir minēta Direktīvas 2014/104 8. panta 1. punkta a) apakšpunktā. Tādējādi nevar apgalvot, ka šajā direktīvā nav paredzētas sankcijas saistībā ar pierādījumiem, kas ir jārada *ex novo*, un no tā secināt, ka uz šiem pierādījumiem neattiecas tās 5. panta 1. punkts.

105. Neskarot iepriekš minētās papildpiezīmes par argumentiem, kurus izvirzījušas atbildētājas pamatlietā un Nīderlandes valdība, uzturu šo secinājumu 94. punktā pausto nostāju.

VI. Secinājumi

106. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Juzgado de lo Mercantil nº 7 de Barcelona* (Barselonas Komerclietu tiesa Nr. 7, Spānija) uzdoto vienīgo prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem, 5. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka "būtisku pierādījumu" izprasīšana šīs tiesību normas pirmā teikuma izpratnē attiecas arī uz dokumentiem, kurus pusei, kam adresēts informācijas pieprasījums, var nākties sagatavot *ex novo*, apkopojot vai klasificējot tās rīcībā esošu informāciju, zināšanas vai datus.

Jebkurā gadījumā valstu tiesām ir jāierobežo pierādījumu izprasīšana līdz tam, kas ir būtisks, samērīgs un nepieciešams, ņemot vērā šīs puses likumīgās intereses un pamattiesības.

[43] Skat. ģenerāladvokāta N. Vāla secinājumus lietā *HeidelbergCement*/Komisija (C-247/14 P, EU:C:2015:694, 122. punkts).

[44] Skat. ģenerāladvokāta N. Vāla secinājumus lietā *HeidelbergCement*/Komisija (C-247/14 P, EU:C:2015:694, 117. punkts).